

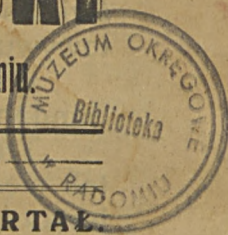
GŁOS MARJACKI

Wiadomości z parafji Opieki Najśw. Marii Panny w Radomiu

ZA ZEZWOLENIEM WŁADZY DUCHOWNEJ.

„GŁOS MARJACKI” WYCHODZI CO KWARTAŁ

Redakcja mieści się w kancelarji parafjalnej.

Pr-3006

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W niedzielę — Laetare — w połowie Wielkiego Postu rozbrzmiał głos Pasterza Diecezji naszej, wzywający nas na **wielki Kongres** eucharystyczny do Radomia. W kościołach diecezji, wobec dziesiątek tysięcy padło z ambon mocne wezwanie Biskupa, skierowane do miliona wiernych.

Kongres to zjazd całej diecezji, zjazd na **narady** i na **wspólne nabożeństwa**, byśmy sobie wszyscy uprzytomnili, że mamy wśród siebie Boga, że mieszka wśród nas **żywy**, że przebywa blisko nas w Najśw. Sakramencie.

Kongres ma ożywić i wzmocnić pamięć na obecność Boga, ma nas zachęcić do **większej czci** Najśw. Sakramentu i do odnowienia dusz naszych i życia naszego w Najśw. Sakramencie.

Zwołują Kongresy różni ludzie i różne stany, naradzają się wspólnie w sprawach ziemskich. Warto czasem naradzić się i nad sprawami Bożemi.

Pierwszy Kongres eucharystyczny zwołany był wśród największych trudności i przeszkód 50 lat temu we Francji. Teraz odbywają się kongresy w całym świecie katolickim, krzepiąc wszędzie ducha, przygotowując wszędzie triumf Chrystusowi.

W tym roku przyszła kolej na nas, na diecezję Sandomierską, na Radom.

Trafiliśmy na **rok kryzysu**, na rok bardzo ciężki, tak ciężki, jakiego nie pamiętamy. Ci, co Kongresu jeszcze nigdy nie widzieli, ludzie małoduszni mówią: „Trzeba wam teraz Kongresu na takie ciężkie czasy!” Przepowiadają, że się nie uda, że lepiej by było Kongres wogóle odwołać lub odłożyć na później.

Tymczasem **właśnie teraz** jest Kongres potrzebny i celowy.

W czasach pomyślnych, w latach ogólnego dobrobytu, kiedy ludziom powodzi się dobrze, bo mają pracę i zarobek, kiedy pieniędzy im nie brak, wtedy Kongres może jest mniej potrzebny, ale teraz, kiedy wszystkim doskwiera bieda, kiedy ludzie tracą ducha, kiedy wszędzie tyle jęku, narzekania i przygnębienia, to właśnie najlepszy i **najodpowiedniejszy czas**, by Kongres urządzić i zorganizować wspólne błagalne modlitwy, naradzić się, jak złemu zapobiec, jak życie ułożyć, jak przetrwać najgorsze czasy. Właśnie teraz w tym okresie potrzebny nam Kongres i to Chrystusowy, Eucharystyczny.

W ostatnich latach czytamy o wielu zjazdach, naradach i kongresach świeckich. Zjeżdżają się na nich ludzie, co rządzą światem, naradzają, dotychczas jednak bez rezultatu. Bo tam nie mówi się o Bogu, bo tam nikt się nie modli, bo tam porządkuje się sprawy tak, jakby nie Pan Bóg lecz sam człowiek świat stworzył i światem kierował. Dlatego trzeba nam Kongresu, który zbierze się i naradzać będzie w **imię Boże** i uwzględni przy naradach **prawa Boże**.

W programie Kongresu są narady nad ważnymi sprawami, nad tem, jak wrócić nam wszystkim na drogę Bożą, jak pracować nad pokonaniem kryzysu, jak **przebudować życie** i stosunki społeczne według wskazań Chrystusowych, jak w tej pracy zasilać się chlebem anielskim, czerpać siły do odrodzenia własnego i świata — z ołtarza Pańskiego. Rezolucje nie tylko wskażą drogę na najbliższe lata lecz będą w przyszłości świadectwem, że nie poddawaliśmy się biernie wypadkom, mając swój **własny program**, wskazywaliśmy drogę błędzającym i nieszczęśliwym, czyniąc wszystko, co było w naszej mocy, by budzić, podnosić ducha w narodzie i przeciwstawiać się złu i szerzącemu się zepsuciu moralnemu.

W programie Kongresu będzie **modlitwa**, która popłynie dzień i noc z tysięcy serc uciśnionych ale pełnych ufności, modlitwa wspólna, mocna a potężna, bo zespoli milion dusz naszej diecezji.

A taka modlitwa działa cuda. Takiej modlitwy Bóg nie odrzuci wszak Sam zaręcza: „Gdzie dwoje albo troje zgromadzi się w imię moje, tam ja jestem”. „Proście a otrzymacie”.

Kongres to równocześnie **nauka pogładowa** dla dusz zimnych, zaniedbanych, obojętnych. Kongres zapala, budzi entuzjazm, porywa i każe działać, pracować dla sprawy Bożej, dla Chrystusa, patrzącego z naszych ołtarzy na życie, na poczynania nasze.

Kongres budzi z odrętwienia i defetyzmu pogańskiego, w jaki daliśmy się prawie wszyscy pograżyć. Kongres to czyn, **czyn katolicki**. Czyn ludzi wierzących, miłujących Boga.

Każdy czyn wymaga **ofiar**, wysiłków i pracy. Bez wysiłku i ofiar niema rezultatów. Kongres wymaga wielkich wysiłków, wielkich ofiar. A katolik musi być zdolny do ofiar nawet w dzisiejszych warunkach i czasach.

Najłatwiej i najwygodniej byłoby nic nie robić, na żaden wysiłek i trud się nie porywać, założyć ręce i przypatrywać się jak świat ginie i marnieje. Byłby to jednak wielki **grzech opuszczenia** i zaniedbania. Wszak u nas i przy nas jedyne lekarstwo na nędze i choroby współczesne. Tem **lekarstwem Jezus**. Jezus w Najświętszym Sakramencie. Trzeba nam Go ludziom pokazać, przypomnieć. Trzeba rozdzielić ten chleb między chore dusze. **Nie wolno nam milczeć**, nie wolno nic nie mówić. Przeciwnie musimy właśnie dziś narzucać Boga tym, co o Bogu zapomnieli, musimy udowodnić, że droga bez Boga jest drogą do zguby, niesprawiedliwości społecznej, do nieszczęścia i zamętu. Dziś świat chory na suchoty, gruźlicę duchową, bo nie odżywia się duchowo, nie dokarmia. By wróciło zdrowie trzeba sięgnąć po chleb dla duszy po Eucharystję.

Kongres to **czyn katolicki**. Kiedy dziś ludzie załamują ręce i stoją bezradni nad rumowiskiem własnych planów i poczynań, to czas teraz na nas katolików, by stanąć do pracy. Pokażmy, że w tych ciężkich czasach coś jednak zrobić można, że jeszcze nie jest tak źle, że nie pora narzekać ale działać, „iść naprzód i świecić”.

Kościół katolicki nie może uzależniać swego działania od dobrobytu, lub nędzy. Jego misja wieczna. Nie może przerywać pracy wobec największego nawet kryzysu. Kongres eucharystyczny to dowód, że jesteśmy do czegoś zdolni, że **katolicyzm** tak jak wszędzie tak i u nas w Polsce jest **czynnikami twórczym**, że Kościół skupia ludzi do działania i działa bez względu na warunki. Kongres, oparty na współdziałaniu, na wysiłkach całej diecezji wykaże, że dla Chrystusa nie żałujemy niczego, że dla Niego jesteśmy gotowi na wszystko, że chcemy zgotować Chrystusowi Kongres, godny Jego królewskiego majestatu i mocy.

Kongres zjednoczy nas w modlitwie i pracy i będzie punktem wyjścia dla naszego życia osobistego i dla odrodzenia umiłowanej Ojczyzny naszej na lepsze, jaśniejsze jutro!

Moc Eucharystji.

Niedawno umarł w Warszawie znany poeta Artur Oppmann, który wyśpiewał Polsce tyle pięknych i rzewnych pieśni pod pseudonimem Or-Ot.

Był do roku 1926 protestantem, a jednak gorącym czcicielem Eucharystji i Najśw. Panny. Jak stwierdza ks. Karol Niemira proboszcz katedry św. Jana w Warszawie i co zresztą powiedział nad grobem poety, uczęszczał Or-Ot przez 18 lat codziennie na Mszę św. Na zapytanie, co go tutaj tak często sprawadza, odpowiedział: „Mnie pociąga wyższa potęga w waszym kościele. Czuję, że tutaj prawdziwie Ktoś żyje. W naszym ewangelickim kościele pustka i martwota”.

Ten sam objaw gorącej czci Najśw. Sakramentu znajdujemy w książce, wydanej przez Or-Ota w 1916 roku p. t.: „Jam z Wami po wszystkie dni”. Jest tam kilka precudnych wierszy na pierwszą Komunię św.

Łaska Eucharystycznego Jezusa zwyciężyła.

W roku 1926 zgłosił Oppman swoje przejście do Kościoła katolickiego.

Gdy w katedrze warszawskiej ks. kan. Niemira przyjął od niego wyznanie wiary katolickiej i podał mu Komunię św., po skończonej Mszy św. odwraca się od ołtarza i mówi do rozradowanego konwertyty: „Może Pan Pułkownik dziś na pierwszą swoją Komunię św. powtórzy parę strof wiersza, które przed 20 laty, kochając Jezusa Eucharystycznego na tę uroczystość napisał!”

Łzy zabłyśły w oczach Oppmana i zaczęły spływać po twarzy. Pełen rozrzewnienia czyta wśród łez:

1. Dzień Komunji
Błogi dzień
Zniknął z serca
Wszelki cień.	3. Widzisz wszędzie
Złoty blask
Rozradowan
Z Bożych łask.
2. Dusza czysta
Jakby ła
Zda się dwoje
Skrzydeł ma.	4. Odrać wszelką
Chętkę złą
I zleć Bogu
Duszę swą.
1. Wzniesь myśli do Boga
Co jest na niebie,
On swoją miłością
Otoczy ciebie.	3. Dziś Bóg cię nakarmił
Swem świętem Ciałem
O dniu tym pamiętaj
W swem życiu całym.
2. Dziś pierwszy raz w życiu
Z schylonem czołem
Staneł o dziecię,
Za Bożym stołem.	4. A On cię obroni
W każdej potrzebie
A w końcu spoczynek
Da ci w Swem niebie.

Oby nasz Kongres zbliżył do Eucharystji wszystkie dusze szukające prawdy, dusze tęskniące za Bogiem, by z tej małej Hostji przyszło ukojenie całego świata, by Jezus stał się źródłem odrodzenia i nowego życia dla nas wszystkich!

Pius XI.

*Noc... Nad odwieczną papieży stolicą
Czuwają tylko białych gwiazd płomyki
Na niebotyczne chmury bazyliki
Księżyc swe światło kładzie patynowe
I w—watykańską wdarłszy się kaplicę
Otocza glorią czyjąś białą głowę.*

*Wkrąg nieruchomo klęczącej postaci
Zawisła cisza niczem nieprzerwana
A Ojciec Święty padłszy na kolana
Zmęczony tyłą łez i nieszczęść świata
Nędzą narodów, wojnami współbraci
Myślą i sercem ku Bogu ulata.
Kyrje Elejson! Panie przebacz winy
Albowiem ludzie nie wiedzą co czynią
Ich własne ziemie jeszcze zgłiszczem dymią
Jeszcze niewyschły krwi wojennej strugi
A już goreją cerkwie i kościoły
I po niebiosach błędzą się lun smugi.
Kyrje Elejson! Wysłuchaj nas Panie
Przez męczenników świętego Kościoła
I przez płacz ludzi co do Ciebie woła
Wróć nam zakony i braci tułaczy
Niechaj nadejdzie Twoje panowanie
I Święte Imie Twoje szczęściem znaczy.
Kyrje Elejson! Zmiłuj się nad nami!
Z męki niewoli Chryste dobądź ducha
Spraw, aby serca napełniła skrucha
Aby wrogowie dali sobie ręce
Daj wzbić się wierze świętymi ogniami
I połóż koniec rozpaczy i męce.
Świt... Białe cienie snują się po niebie
Jasność poprzedza budzące się zorze
Na białą postać klęczącą w pokorze
Światło się toczy. I z mroków wylania
Sprawiony mocą miłości Papieża
Wielki cud... ludzi z Bogiem pojednania.*

Krystyna Bruśnicka.

Kongresy Eucharystyczne.

W roku ubiegłym minęło 50 lat od pierwszego Kongresu Eucharystycznego. Projekt zorganizowania pierwszego Kongresu Eucharystycznego powstał w duszy kobiecej. Podała go gorąca czcicielka Najśw. Sakramentu **Marja Tamisier** pragnąc, by Pan Jezus opuszczony i zapomniany w Sakramencie Ołtarza był publicznie uczczony i by świat znalazł odrodzenie przez Eucharystję.

Wiele w posunięciu sprawy zorganizowania I-go Kongresu Eucharystycznego należy zawdzięczyć współdziałaniu kardynała Mermillod, który po wysłuchaniu projektów M. Tamisier oświadczył, że cele jakie ona sobie stawia nie dadzą się osiągnąć inaczej, jak za pomocą kongresu.

Wówczas powstaje w Paryżu tymczasowy komitet kongresu z biskupem de Segur, jako przewodniczącym.

Tymczasem lata 1880 — 81 były we Francji specjalnie niepomysłne do przeprowadzenia tego rodzaju publicznego wystąpienia, jak zorganizowanie Kongresu Eucharystycznego, gdyż zabroniono tam wówczas wszelkich procesyj i pochodów religijnych.

Nie udaje się go również urządzić w Holandji, wobec tego wszyscy, a nawet sam biskup de Segur uważał sprawę kongresu za nieziszczalne pragnienie. Wtedy katolicy w Lille wystąpili z gotowością zorganizowania kongresu. Natychmiast wybrano komitet, a w kwietniu 1881 roku biskup de Segur wydał odezwę do katolików całego świata, w której podkreśliwszy zło, jakie ze wszech stron zagraża Kościołowi katolickiemu, wzywa wszystkich katolików do wzięcia udziału w kongresie, mówiąc: „ponieważ zło grożące Kościołowi jest powszechne, stąd i Kongres Eucharystyczny będzie międzynarodowy, powszechny“

Kilkoletnie zabiegi zakończyło powodzenie i pierwszy Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbył się w czerwcu 1881 roku. Był stosunkowo nieliczny, ale był to pierwszy i stanowczy krok na drodze zjednoczenia wszystkich katolików w hołdzie dla Chrystusa.

Pierwszych czternaście kongresów odbyło się przeważnie na ziemi francuskiej lub belgijskiej. Od roku 1904 kongresy odbywają się w różnych krajach Europy, a nawet w 1910 roku przeniesiono uroczystość na drugą półkulę, do Montrealu.

Po wielkiej wojnie Kongresy Eucharystyczne stały się uroczystościami ogólno-światowymi, przenoszą się z jednej części świata na drugą: do Ameryki (Chicago 1926 r.), do Australji (Sydney 1928 r.), stąd do Afryki (Kartagina 1930 r.), a nawet obejmują kraje niekatolickie (Amsterdam 1924 r.)

W roku bieżącym zwołano 31 kongres do Dublina. Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne wykazały tak doniosły wpływ na rozwój i odnowienie publicznego kultu katolickiego, że obok międzynarodowych zaczęto organizować narodowe oraz djecezjalne kongresy.

I jesteśmy świadkami wprost cudownego zwrotu w opinii: gdy jeszcze w 1881 roku nie można było znaleźć miasta, któreby chciało przyjąć w swych murach K. E. — dziś wiele miast ubiega się o ten zaszczyt, zda się, że Chrystus znów chodzi po miastach i wsiach, że porywa jak ongi rzesze, rozplomienia dusze, leczy niemoce. I nawet inowiercy stają w zdumieniu wobec siły wiary świata katolickiego, wobec tej manifestacji jedności katolickiej, jaką są Kongresy Eucharystyczne, jako przejściowy etap do powstania i zaprowadzenia Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Pogrzeb ś. p. ks. prałata Rokosznego.

Dnia 21 listopada 1931. odprawił ś. p. ks. prałat Rokoszny Mszę św. przed ołtarzem Matki Boskiej Częstochowskiej i tego samego dnia wyjechał. Ani on sam, ani nikt z nas nie przypuszczał, że wróci do Radomia za cztery miesiące w trumnie na pogrzeb dnia 21 marca 1932.

Zarówno eksportacja z dworca kolejowego w niedzielę palmową po południu, jak i sam pogrzeb — to były potężne manifestacje szacunku i czci dla śp. księdza Rokosznego ze strony duchowieństwa i mieszkańców ojczyzstego miasta Radomia.

Plac przed dworcem kolejowym zajęły długo przed godziną 5 po poł. niezliczone organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami, szkoły ze swymi nauczycielami, duchowieństwo, wychowankowie śp. Zmarłego, bractwa religijne i tysiące Radomian, wśród nich przyjaciele, rodzina i Komitet pogrzebu: p. M. Glogier, inż. Mroczkowski, p. Wroncka, p. Gajl, p. Węgłęńska Zofja, p. Szwarz, p. Surma, p. Dąbkowski, p. Przyłęcki Tad., pułk. Kawiński, ks. dr. Gierycz, p. St. Egiejman, p. Pietrusiewicz, p. Chlewski.

Na eksportę przybył J. E. ks. Biskup Paweł Kubicki w otoczeniu 44 księży z przedstawicielami Kapituły Katedralnej, którą reprezentowali: ks. prałat dr. Adam Szymański, regens Seminarjum duchownego, ks. prałat Andrzej Wyrzykowski, prof. Semin. duch., ks. prałat Stanisław Koprowski, prob. w Kamiennej, ks. kanonik dr. Julian Młynarczyk, dyrektor Seminarjum naucz. w Marjówce. Z kapituły Opatowskiej byli: ks. prałat Walenty Starzomski, dziekan w Opocznie, ks. prałat Kazimierz Sykulski, dziekan w Końskich i ks. kanonik dr. Adam Popkiewicz, proboszcz w Cerekwi.

Po odmówieniu przez duchowieństwo psalmu „de profundis“ zabrali trumnę z wagonu włoskiego na swe

ramiona nauczyciele, głównie wychowankowie śp. ks. Prałata, witając w ten sposób na polskiej, ojczyznej ziemi. Trumnę nakrył dyrektor Seminarjum p. Janiszowski wraz z uczniami sztandarem szkolnym, ufundowanym niegdyś przez śp. Zmarłego, kiedy był dyrektorem tego Seminarjum. Na sztandarze srebrzy się napis: „Miłością silni“ — hasło śp. ks. Rokosznego.

Imieniem miasta wita Zmarłego komisarz miasta p. Wiktor Pietrusiewicz, dalej orkiestra kolejowa pod batutą p. Dom. Kozłowskiego i chór pod dyr. prof. Mroczka odegraniem wzgl. odśpiewaniem marszów żałobnych.

Pochód rusza we wzorowym porządku ul. Podjazdową, Wysoką i Marjacką do kościoła Marjackiego. Po obu stronach ulic, w bramach, balkonach i oknach tysiące widzów. Wszyscy w skupieniu witają tę tak dobrze znaną, popularną postać, wracającą dziś do swego miasta w trumnie.

Przed domem, w którym śp. ks. Prałat mieszkał, pochód zatrzymał się. Uczczono w ten sposób wymowny a cichy miejsce, skąd sercem swym wielkiem ogarniał szerokie horyzonty, gdzie snuł swe bogate myśli, jak służyć Bogu, Kościołowi i Polsce.

Trumnę w tem miejscu wzięli na ramiona księży, by wspólnie z wiernymi do końca wychowankami wnieść ją do kościoła.

Wśród szpaleru szkół i tysięcy uczestników, przy żałobnym dźwięku dzwonów świątyni Marjackiej, znaczącej swą żałobę, opuszczoną z wysokiego frontonu chorągwią czarną, wśród zapadającego już zmroku wniesiono trumnę ze śmiertelnymi szczątkami śp. ks. prałata Rokosznego na ostatnie nabożeństwo pogrzebowe do kościoła i ustawiono na katafalku.

Wrócił po czterech miesiącach.

Pamiętam wychodził ostatni raz z tego kościoła — stałem wtedy na ambonie, na kościele ten sam kata-

falk, koło katafalku tłumnie zebrana ta sama młodzież szkolna na nabożeństwie, urządzone na intencję zabitego w Wilnie śp. Wiacławskiego.

Nabożeństwo żałobne następnego dnia odprawił za śp. ks. prałata Rokosznego J. E. ks. Biskup Wł. Jasiński, Pasterz Diecezji w asyście J. E. ks. Biskupa Kubickiego, ks. prałata Stanisława Pułaskiego, ks. prałata Szymańskiego, ks. kan. Młynarczyka, ks. prałata Gierycza i ks. prob. Sarneckiego. Kazanie wygłosił ks. prałat Wyrzykowski z Sandomierza, dając szczegółowy obraz prac i trudów kapłańskich i wychowawczych Zmarłego.

Po modlitwach u trumny — odprawionych przez J. E. Pasterza Diecezji ruszył o godz. 11.30 przed południem olbrzymi pochód żałobny przez ul. Moniuszki i Lubelską na cmentarz radomski. Odprowadzili zwłoki obaj Najdostojniejsi Księża Biskupi i 54 kapłanów. Ekscelencja ks. Biskup Jasiński doprowadził pochód do kościoła Farnego, a na cmentarz ks. Biskup Kubicki.

Na cmentarzu przemówił ks. kan. dr. Kosiński, żegnając zmarłego i dziękując Radomianom za tak liczny udział w pogrzebie. W imieniu przyjaciół i społeczeństwa radomskiego przemówił nad grobem p. senator Maciej Glogier, w imieniu nauczycielstwa p. dyr. Dąbkowski, a w imieniu uczniów zmarłego bardzo ujmująco i serdecznie p. Prokop z Rzućkowa.

Zegnało Zmarłego rozstłoneczone niebo, żegnało bogatemi smugami światła i promieni słońce, co po długiej a przykłej zimie zaczęło budzić uśpioną naturę do wiosnianego życia, ruchu i pracy — pierwszy raz w dzień pogrzebu śp. ks. prałata Rokosznego. On sam jednak nie stanie już do pracy, bo czas Mu odpocząć po tylu znojach i trudach. Requiescat in pace!

Manifestacja katolicka.

Dnia 2 lutego b. r. odbyła się imponująca manifestacja katolików miasta Radomia w sprawie zamierzonego prawa małżeńskiego. Sala kina Corso okazała się za małą na pomieszczenie wszystkich, którzy swym uczestnictwem pragnęli zadokumentować wobec Kościoła św. i wobec całej Polski swą niezłomną wolę bronienia Ojczyzny przed nierozumnym i zabójczym atakiem niewiary i bolszewizmu w postaci projektu prawa małżeńskiego. Kilka tysięcy ludzi pozostało na ulicy, dobijając się napróżno do szczelnie zapełnionej sali. Zebranie zagał dziekan radomski ks. dr. Wacław Kosiński. Referat o projekcie prawa małżeńskiego wygłosił poseł p. dr. Wacław Bittner z Warszawy, wykazując w spokojnej i wytwornej formie, że projekt Komisji nie odpowiada ani interesom państwa ani obywatelom, łamie prawo Boże i obraża moralność, podważając podwaliny porządku społecznego, nie dając absolutnie nic pozytywnego.

Do zebranych na ulicy przemówił ks. Dom. Ścisła, dziękując zebranych pomimo zimna uczestnikom, za takie żywiołowe wyczucie wielkości chwili i zadokumentowanie swej wiary i troski o przyszłość pokoleń i państwa naszego. Tak w sali jak i na zebraniu pod gołym niebem uchwalono następujące rezolucje, stwierdzające zdecydowane stanowisko szerokich warstw katolickich miasta Radomia. Rezolucje te pozostaną na całą przyszłość dokumentem dla potomnych, że katolicy w Radomiu nie pozostali biernymi wobec bezprzykładnie lekkomyślnych eksperymentów w urządzaniu młodego państwa naszego, lecz w swoim czasie podnieśli swój stanowczy sprzeciw i protest wobec projektu, który godzi w zasady Kościoła św. i burzy podwaliny państwa polskiego.

„Zebrani dnia 2 lutego katolicy miasta Radomia protestują uroczyście przeciw wszelkim zamachom na

sakramentalny charakter małżeństwa i domagają się uchwalenia państwowego prawa małżeńskiego dla katolików zgodnie z zasadami Kościoła Katolickiego.

Oświadczamy, że staniemy wszyscy bez wyjątku w obronie naszych świętości, naszych wierzeń, tradycji i rodziny.

Oświadczamy, że nie pozwolimy narzucić Polsce praw niegodnych Narodu i Państwa katolickiego.

Przestrzegamy przeciw wszelkim tendencjom zeświadczenia życia naszego jako próbom, które wprowadzają w życie nasze, wyrosłe na kulturze katolickiej, zamęt i walkę. My katolicy walki nie chcemy, ale narzuconą podejmiemy i przy Bożej pomocy odprzemy”!

Kruki.

*W powietrzu, przesyconem duszną atmosferą,
Uwijają się skrzątnie jakieś czarne cienie.
Może to są jaskółki, co niosą wieść szczerą,
Dającą błogi balsam na ludzkie cierpienie?*

*Nie! To żartoczne kruki nad głową narodu
Szybują i szukają powolnej ofiary;
Czują zapach krwi zdrowej, przymierając z głodu,
Więc pragną nad nim spełnić swe nieczne zamiary:*

*Chcą mu wyżreć z nienacka katolickie serce,
Dać mu »nową moralność«, z prawem boskiem sprzeczną.
Zmusić go, by na przyszłość miał już w poniewierce
Tysiącletnią tradycję, jako niedorzeczną!*

*Przez wpływ swój na Komisję Kodyfikacyjną
Przeforsował projekt prawa małżeńskiego,
Kierując się »potrzebą« rozwodów fikcyjną,
Wkroczył w dogmat związku sakramentalnego,*

*I beczelnie próbują miljonom wyznawców,
Dla których świętość wiary jest droższa nad życie,
Narzucić kodeks prawa bolszewickich »znawców«,
Przez co łono rodziny wzburzyć całkowicie!*

*Jakby człowiek był większy nad Boga samego
I mógł bezkarnie deptać Jego święte prawa
Na żądanie tej garstki, co nie wierzy w Niego,
Co na nierozzerwalność małżeństwa nastawa!*

*Więc czy nie zadrży na to pełna oburzenia
Dwudziestomiljonowa przeszło wiernych rzesza,
Czy pozwoli w kajdany okuć swe sumienia
Prawu, co w sakramenta znosić się pośpiesza?*

*Wszak w nowej Encyklice o prawem małżeństwie
Ma wyraźną wskazówkę świętego Kościoła.
A że w Polsce skarb wiary jest w niebezpieczeństwie,
Do obrony Świętości głos sumienia woła.*

*Niech usłyszą zawczasu głos ten w pierwszym rządzie
Ci, których postawiła Opatrzność u steru
I na Episkopatu Polskiego orędmie
Niech z prawem, które jeszcze jest kartką papieru,*

*Zrobią tak, jak przystoi katolikom z wiary!
Niech wrogowie Ojczyzny doznają zawodu.
Wtedy kruki żartoczne nie znajdą ofiary
I na śmierć nie zadziobią polskiego narodu.*

X Tadeusz Szubstarski.

Stow. Pań Miłosierdzia.

Członkowie dzielą się na 2 oddziały: honorowi i czynni, a ci znów dzielą się na 3 sekcje: propagandową i jałmużniczą

Członkiń jest 115. Zebrania odbywają się raz na tydzień.

Na święta Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy dla biednych stałych, których jest 97 rodzin i stale wzrasta — wydaje się dary świąteczne.

Często daje się zapomogi przejezdnym, dokupując im po $\frac{1}{2}$ biletu do miejsca pobytu przy odprowadzeniu na stację.

W m. październiku 1931 r. Stowarzyszenie otworzyło dla 35 dzieci przychodnich Ochronkę przy ulicy Marjackiej 19 pod kierunkiem p. Sojkówny Józefy.

Stowarzyszenie posiada sztandar, poświęcony przez J. E. księdza Biskupa Włodzimierza Jasińskiego w dniu 24 października 1931 r.

Dochód przez lat cztery był następujący: 21,942 zł. 51 gr., rozchód zaś 21.746 zł. 80 gr. Saldo na m. styczeń jest 195 zł. 71 gr.

Bielizny, ubrań, obuwia rozdano 800 sztuk.

Zarząd Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia stanowią: przewodnicząca i skarbniczka senatorowa Martyna Glogierowa, vice-przewodnicząca Marja Szenkowska, sekretarka Zofja Saska.

Patronem Stow. jest ks. dr. Wincenty Granat.

DOCHÓD.	Całoroczny 1931 r.	ROZCHÓD.	
Ofiary	1927.55	Zapomogi	4578.20
Składki	1415.46	Różne	594.77
Puszki	252.84	Sztandar	506.50
Różne	113.05	Na kuchnię	772.—
Sztandar	895.70	Ochronka	385.—
Znaczki	3085.20	Ochroniarka	200.—
Wpływy z imprez	1700.—	Kupno Ochronki	1992.76
%	35.—	Wydatki imprez	354.80
Saldo na styczeń	531.79	Święc. i gwiazdka	376.85
1931 r.	9956.59	Saldo na styczeń	195.71
		1932 r.	9956.59

Chrześcijanin a kryzys gospodarczy.

Żelazna stopa kryzysu deptce niemiłosiernie życie ludzkie i to na świecie całym, a kiedy widmo kryzysu rozwieje się, któż to może przewidzieć?

Kryzys nie ominął Radomia; tysiące rodzin bez pracy. Trzeba odczuć i zrozumieć duszę człowieka zdrowego i silnego, który chce pracować zarobić na chleb dla dzieci, a pracy brak, chleba brak. „Niema wyjścia” jak przykro brzmią te słowa w ustach człowieka bez pracy. Obowłazek znalezienia „wyjścia” dla tych nieszczęśliwych spoczywa na wszystkich, co pod chrystusowem znakiem zebrani powtarzają codziennie: Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.

Nie mówmy: państwo, miasta, gminy, zupki będą usuną. Wprawdzie Komitety niesienia pomocy bezrobotnym pracują gorliwie i intensywnie ale rzecz zrozumiała nie zaspokoją wszystkich i wszystkich potrzeb.

Są tacy, którzy nie mogą się zarejestrować, a nawet po zarejestrowaniu muszą poczekać na sprawdzenie. Kto im tymczasowo pomoc zapewni?

Wielu trzeba dopomóc w uzyskaniu zasiłku, wielu nie może dostać pomocy z Komitetu, bo chwilową jakąś pracę znaleźli lub mają bardzo liczną rodzinę, a zarobek miesięczny wynosi 10 — 20 zł. — kto zaopiekuje się dzieckiem, które w wilgotnej izbie nędznie karmione wyrasta na gruźlika?

Kiedy mówi się ludziom: Przecież pobieracie obiad z Komitetu? odpowiedź będzie: Tak, raz na dzień obiad lub porcję chleba — wymowne słowa: Raz na dzień! Człowiek zdrowy i dziecko, które rośnie — jedzą tylko raz na dzień. Ci ludzie nie umrą z głodu ale często są fizycznie i duchowo chorzy z głodu.

„Żal mi rzeszy, albowiem już trzy dni trwają przy mnie, a nie mają coby jedli, a nie chcę ich opuścić głodnych, aby nie ustali w drodze” (Mt. XV, 32) — tak

mówi Chrystus, tak niech powtórzą ci, co jeszcze odziani i syci, a ducha Chrystusowego w piersiach noszą.

Uczucie żalu, a nie wymówki, a nie pogardy, bo to komuniści, pijacy, dolniarze i t. d.

Nietylko uczucie żalu — **czyn ofiarny** przyjść musi, abyście byli synami ojca waszego, który jest w niebiesiach, który **czyni**, że słońce jego wschodzi na dobrych i złych i spuszcza deszcz na sprawiedliwych i niesprawiedliwych (Ms. V, 45).

Czyn ofiarny bez oglądania się na wdzięczność ludzką, której tak skwapliwie szukał żyd faryzeusz gromiony przez Chrystusa: Strzeżcie się, abyście sprawiedliwości waszej nie czynili przed ludźmi, abyście byli widziani od nich, bo inaczej zapłaty mieć nie będziecie u ojca waszego, który jest w niebiesiach. (Ms. VI, 1).

Nie szukać wdzięczności, przyjąć „wymyślenia” bez obrazy przecież „miłość cierpliwa jest”.

Jeszcze dużo obojętnych na niedolę bliźniego, dużo nie widzi nędzy zbliska, pojawiają się jednak coraz liczniej katolicy **czynu**, co pracy i grosza nie skąpią dla biednych.

Bez wymieniania nazwisk instytucyj i osób prywatnych Biuro św. Wincentego à Paulo najserdeczniejsze składa podziękowanie tym wszystkim, którzy zaofiarowali pomoc w obiadach dla biednych, tym rodzinom, co wzięty pod swoją opiekę dzieci rodziców bezrobotnych, tym, którzy dali odzież i obuwie i tym, co swoją współpracą przyczyniają się do rozrostu miłosierdzia chrześcijańskiego.

Ks. Granat

Kierownik Biura św. Wincentego.

Biuro św. Wincentego w Radomiu.

W czasie ogólnego kryzysu Kościół św. zwiększa dobroczynność i dostosowuje ją do nowoczesnych potrzeb.

W Radomiu dojrzewała myśl nowej organizacji charytatywnej. Istnieją w naszym mieście katolickie organizacje dobroczynne jak: Towarzystwo Dobroczynności, Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia, Konferencja Męska św. Wincentego à Paulo. Organizacje te pracują owocnie, chociaż borykają się z wielkimi trudnościami. Życie wykazuje potrzebę organizacji o jednolitym kierunku, o szerokim zakresie pracy. Taką organizacją jest Tow. „Charitas”, istniejące już w innych miastach.

Z inicjatywy ks. dr. Wacława Kosińskiego, dziekana radomskiego na zebraniu w dniach 9 i 14 grudnia 1931 r. powołano do życia jako próbę „Charitasu” organizację nazwaną Biurem św. Wincentego à Paulo. Kierownikiem Biura został ks. Granat, sekretarką p. Zofja Kołowrocka. Rozpoczęto pracę d. 9 grudnia kilkunastu złotymi pożyczonemi na papier dla sekretarki.

I. **Adres: ul. Sienkiewicza 13** w kancelarji parafjalnej.

II. Organizacja:

- a) Kierownictwo Biura — ks. Granat;
- b) Sekretarka — p. Zofja Kołowrocka.
- c) Dział ewidencyjny — p. doktorowa Szczepaniakowa ze stałą pomocą p. Zofji Trzebińskiej. Dział ewidencyjny zdobył sobie doraźną pomoc w szeregu ofiarowanych jednostek i nawet całych organizacyj: Sodalicji M. Pań, III Zakon-Fara, III Zakon kościoła Marjackiego;
- d) Dział odzieży — p. Irena Chojkówna z pomocą p. Bielawskiego;
- e) Kasę Biura prowadzi p. inspektor Bąbała.

III. **Zakres pracy:** Biuro pośredniczy między ubogimi a Komitetem do spraw bezrobocia, ułatwia chrzest dzieci, stara się o umieszczenie chorych w szpitalu, stara się o obiady dla dzieci biednych, rozdaje odzież, obuwie i bony na żywność. To wszystko nie w takim stopniu i zakresie jakby należało robić, ale da Bóg, kiedy ofiar-

ność publiczna wzrośnie, a Biuro zostanie już Towarzystwem „Charitas“ i zadania się rozszerzą i zakres pracy będzie większy.

IV. Wykaz szczegółowy do dn. 1.IV r. b.

1. Ilość rodzin zarejestrowanych w Biurze: 717, dzieci 1469.
2. Ilość rodzin, które korzystały z pomocy Biura: 466 — dzieci 1084.
3. Ilość biednych dzieci, dla których Biuro wystaroło się o obiady w domach rodzin zamożniejszych: 33.
4. Ilość obiadów, jakimi codziennie Biuro rozporządza: 56.
5. Prośb do Komitetu i opieki społ. skierowano 19.
6. Akty chrztu dla 7-miu osób.
7. Pomoc lekarska dla 20-tu osób.
8. Umieszczono w szpitalu 3 osoby.
9. W domu starców 1 osobę.
10. W ochr. przych. Domu Pracy św. Rodziny—1.
11. „ „ stałej „ „ „ „ 1.
12. Za pośrednictwem Biura 313 dzieci otrzymało z Komitetu gwiazdkę.
13. Bonów żywnościowych rozdano 748; a) mąki 513 kg., b) cukru 193³/₄ kg., c) kaszy 121¹/₄ kg., d) mięsa 140 kg., e) soli 5 kg.
14. Odzieży rozdano: a) ubrań dla mężczyzn i kobiet 549, b) bielizny 717 sztuk, c) palt 70, d) skarpet, pończoch i innych drobiazgów odzieżowych 220, e) obuwia 173 pary w tem 20 nowych; zreperowano 74 pary.
15. Stan kasy: od czasu powstania Biura do 1.IV.32

wpływy	1602 zł. 69 gr.
wydatki	1917 „ 50 „
saldo	314 zł. 81 gr. niedoboru.

Uwaga: Żywność i odzież częściowo otrzymywano z ofiar — częściowo kupowano.

Pomimo chwilowego deficytu w kasie Biuro św. Wincentego à Paulo pokłada silną ufność w opatrności Bożej, pomnąc na słowa Chrystusa: „I wszystko, o co byście prosili w modlitwie **wierząc**, weźmiecie“ (Mat. XXI, 22).

Ks. Granat.

Prawdziwa nędza.

*Gdziekolwiek tylko nadstawisz ucha,
 Zewsząd dochodzi cię skarga głucha,
 Że źle się dzieje dzisiaj na świecie,
 Brak pracy, rozpacz i bieda gniecie!..
 Prawda, że nędza zagląda w oczy,
 Że ciężkie brzemię na barki tłoczy,
 Że niejednemu trudno niekiedy,
 Lecz z tem by było jeszcze **pół** biedy!*

*Najgorszy kryzys skończyć się musi,
 Chociaż tysiące ludów dziś dusi,
 Dawne warsztaty ruszą się wszędzie,
 Bo przecież życie dalej iść będzie!*

*Lecz ponad widmo głodu i nędzy,
 Ponad redukcję i brak pieniędzy,
 Lękać się trzeba **zarazy ducha**,
 Którą wiatr wschodni wprost ku nam dmucha*

*Serce, powietrzem takim dotknięte,
 Lży i szkaluje wszystko, co święte,
 Szerzy zepsucie w każdej dziedzinie,
 Innych pcha w przepaść i samo ginie!*

*A gdy do władzy dojdzie człek taki,
 Gdy wychowania swojego braki
 I robaczywej duszy swej tchnienie
 Swoją zgniliznę, swoje sumienie
 Zechce narzucić zgłodniałej rzeszy,
 Do takiej pracy wtedy się spieszy...,
 Boga i wiarę z sumień wypędza!*

*O, to dopiero **prawdziwa nędza!***

X Tadeusz Szubstarski.

Rekolekcje parafjalne.

Rekolekcje wielkopostne odbyły się w tym roku w następującym porządku:

1) dla młodzieży żeńskiej, od 14 — 16 lutego, nauki wygłosił ks. Seweryn Kiersztajn, prefekt w Radomiu,

2) dla młodzieży męskiej, od 24 — 26 lutego, nauki wygłosił ks. Stanisław Żak, prefekt w Radomiu,

3) dla matek, od 28 lutego do 1 marca, nauki wygłosił ks. Adam Łukasiewicz, proboszcz w Kuczkach,

4) dla ojców, od 9 — 11 marca, nauki wygłosił ks. prałat Wład. Gąsiorowski, proboszcz w Szewnie.

Rekolekcje dla inteligencji przeprowadził w kościele po-bernardyńskim od 16 — 18 marca ks. dr. Stanisław Głębiński, proboszcz w Radomiu — Glinicach.

Wiadomości parafjalne.

Pismem z 6 marca b. r. Nr. 1641/32 zamianował J. E. ks. Biskup Sandomierski trzecim wikarjuszem w naszej parafji ks. Kazimierza Kniedziałowskiego, dotychczasowego administratora parafji Stodoły koło Opatowa.

Wszystkim, co ofiarowali swą pracę i zdrowie dla urządzenia Bożego Grobu w szczególności p. Elżbiecie Lachowicz i p. Janowi Szymańskiemu, ofiarodawcom kilkuset żywych kwiatów do Bożego Grobu i na Święta, najserdeczniejsze „Bóg zapłać”!

Pamiętajmy o podatku parafjalnym 4 zł. z pokoju na cały rok!

Dług, ciążyący na domu parafjalnym trzeba spłacać bez względu na kryzys.

W pierwszym kwartale spłacono ratę — 4.900 zł., oddano 1800 zł. pożyczki i 2180 zł. procentu.

Misje św.

Na polecenie J. E. Ks Biskupa Włodzimierza Jasińskiego odbędą się w Radomiu dziesięciodniowe Misje św. w trzech parafjach radomskich równocześnie.

Misje, prowadzone przez OO. Redemptorystów od 4 — 15 maja br. będą przygotowaniem katolików w Radomiu na Kongres eucharystyczny.

Plan Misji św. następujący:

1. Nauka wstępna w środę 4 maja o godz. 6 wiecz.
2. Nauki dla niewiast w czwartek, piątek i sobotę 5, 6 i 7 maja.
3. Generalna Komunja św. dla niewiast w niedzielę 8 maja.
4. Nauki i spowiedź dla panien w niedzielę i poniedziałek, dnia 8 i 9 maja.
5. Generalna Komunja św. dla panien we wtorek 10 maja.
6. Nauki i spowiedź dla młodzieży męskiej we wtorek, środę i czwartek 10, 11 i 12 maja
7. Generalna Komunja św. dla młodzieży męskiej w piątek 13 maja.
8. Nauki i spowiedź dla mężczyzn, w piątek i sobotę 13 i 14 maja.
9. Nauki dla pracowników biurowych, w środę, czwartek i piątek 11, 12 i 13 maja wieczorem.
10. Generalna Komunja św. dla mężczyzn, w niedzielę 15 maja.
11. W niedzielę 15 maja, zakończenie Misji św. po południu poświęceniem krzyża misyjnego.

Złóż ofiarę na Kongres Eucharystyczny!

Plan nabożeństw.

Kwiecień.

19. wtorek, rozpoczęcie Nowenny do św. Zyty, codzień o godzinie 5¹/₂ rano
23. sobota, św. Wojciecha
24. niedziela, godz. 8 nabożeństwo Kółek niewiast
25. poniedziałek św. Marka, procesja do kościoła garnizonowego
27. środa, św. Zyty, zakończenie Nowenny

Maj.

1. niedziela, g. 6. nabożeństwo Kółek różańcowych godz. 8. nabożeństwo Sodalicji Panów, suma z wystaw. Najśw. Sakr. i procesją, godz. 5. nieszpory, rozpoczęcie nabożeństw majowych potem adoracja Najśw. Sakr. do g. 8 wiecz. na intencję Misji św. i OO. Misjonarzy.
- 2, 3, 4. krzyżowe dni z procesją, post nie obowiązuje.
3. wtorek, święto Matki Najśw. Królowej Korony Polskiej odpust, suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu
4. środa, wieczorem, godz. 6. rozpoczęcie Misji św. Veni Creator i pierwsza nauka.
5. czwartek, Wniebowstąpienie Pańskie, wieczorem po naukach misyjnych od godz. 8—9. Godzina święta, adoracja na intencję Misji św. rozpoczęcie spowiedzi misyjnej dla matek.
6. piątek, pierwszy miesiąca, godz. 5¹/₂ rano nabożeństwo Straży hon. Serca Jezusowego z wystawieniem Najśw. Sakr., spowiedź matek, rozpoczęcie Nowenny do Ducha św. na intencję Misji św.
8. niedziela św. Stanisława, godz. 7. Komunja św. generalna matek, godz. 9 naboż. III. Zakonu,

10. gen. Komunja św. panien
13. piątek, gen. Komunja św. młodzieży męskiej
14. sobota, wigilja Zesłania Ducha św. post ścisły
15. niedziela Zesłanie Ducha św. uroczyste zakończenie Misji św. gen. Komunja św. mężczyzn.
16. poniedziałek świąteczny, bł. Andrzeja Boboli
- 18, 20, 21. suche dni post ścisły
22. niedziela Najśw. Trójcy, koniec spowiedzi wielkanocnej, zebranie zelatorów Straży hon. Serca Jezusowego
26. czwartek, Boże Ciało, suma o godz. 10, procesja do kościoła św. Jana. W czasie oktawy z wyjątkiem niedzieli prymarja rano o godz. 5¹/₂ z procesją
29. niedziela, procesja na Glinicach i u Bernardynów, zebranie Straży hon. Serca Jezusowego
31. wtorek, zakończenie nabożeństw majowych Te Deum.

Czerwiec.

1. środa, rozpoczęcie nabożeństw do Serca Jezusowego o godz. 6 wiecz. na intencję Kongresu eucharystycznego
2. czwartek, oktawa Bożego Ciała, po południu o godz. 4¹/₂ nieszpory potem procesja z kościoła Marjackiego, po procesji święcenie wianków, spowiedź
3. piątek, pierwszy miesiąca, uroczystość Serca Jezusowego o godz. 10. Msza św. z wystaw. Najśw. Sakr. i litanją
5. niedziela, pierwsza miesiąca prymarja na int. Kółek panien godz. 8 naboż. Sodalicji Panów, suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu, po

- nieszporach nabożeństwo do Serca Jezusowego i adoracja do godziny 8 wiecz. na intencję Kongresu eucharystycznego.
12. niedziela, godz. 9. nabożeństwo III-go Zakonu
 18. sobota, rozpoczęcie Nowenny na intencję Kongresu eucharystycznego
 13. poniedziałek św. Antoniego, godz. 10 uroczyste nabożeństwo
 24. piątek, św. Jana Chrzciciela
 25. sobota, otwarcie Wystawy Kościelnej.
 26. niedziela, godz. 8. nabożeństwo Kółek niewiast po południu przyjazd J. E. Ks Biskupa Ordynariusza na Kongres, powitanie, nabożeństwo na zakończenie Nowenny przed Kongresem
 27. poniedziałek, godz. 8. Komunja św. młodzieży szkolnej godz. 4 po południu nabożeństwo na otwarcie Kongresu
 - 28 i 29. wtorek i środa I Diecezjalny Kongres eucharystyczny w Radomiu
 30. czwartek, zakończenie nabożeństw czerwcowych Te Deum i Godzina święta od 8—9 wieczorem na podziękowanie Panu Bogu za Kongres eucharystyczny, spowiedź przed pierwszym piątkiem miesiąca lipca.

Porządek nabożeństw.

I. Msza św.

- 1) w dni powszednie: godz. 6, 7, 8, 9 rano;
- 2) w niedzielę i święta: godz. 6, z nauką 7, 8, 9 z nauką dla szkół, 10 z nauką i suma o godz. 11¹/₂.

- 3) w pierwszą niedzielę miesiąca i w święta Matki Boskiej suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu i procesją.

II. Nabożeństwa popołudniowe:

1. w soboty o godz. 6 litanja i błogosławieństwo;
2. w niedziele i święta nieszpory o godz. 5.
3. w maju i czerwcu nabożeństwa codziennie o godz. 6.

Udzielanie Sakramentów św.

1. *Chrztu św.* udziela się codziennie od 7—10; w niedziele i święta od 8—13.
2. *Spowiedź* codziennie od 6—10 rano. w soboty i przed świętami, w czwartki przed pierwszym piątkiem od godz. 6—8 wiecz.
3. *Komunja św.* co pół godz. od 5³/₄—10¹/₂ rano;
4. Chorych zgłasza się w zakrystji przed godz. 8 rano;
5. Msze św. zamawia się tydzień naprzód.
6. Na zapowiedzi daje się w środy i czwartki;
7. Śluby do godziny 7 wieczorem.

Uwaga. Podatek kościelny i ofiary wpłaca się za pokwitowaniem w kancelarji parafjalnej. Kancelarja czynna od godz. 10—13 i od 16—18 ul Sienkiewicza 13.

Telefon kancelarji 13-45, telefon ks. proboszcza 13-46.

Czytaj tygodnik diecezjalny „Siewca Prawdy“!

WYKAZ ZMARŁYCH

od dnia 1-go stycznia do 1-go kwietnia 1932 roku.

L. p.	NAZWISKO i IMIĘ	Lat	L. p.	NAZWISKO i IMIĘ	Lat
1	Kliszewski Antoni .	14	19	Kowalski Piotr-Józef .	64
2	Płatos Jan .	24	20	Szopa Lucyna .	25
3	Socha Zofja z Kwiatko- wskich .	29	21	Sputowski Józef .	22
4	Barańska Marja z Adam- czyków .	66	22	Adamski Edward .	29
5	Kołaczyńska Helena z Molgów .	46	23	Kowalska Stanisława .	22
6	Muszyńska Rozalja .	37	24	Białęcka Marjanna z Fi- tuchów .	32
7	Baran Helena z Grudniów .	67	25	Suchańska Marja z Bo- gackich .	69
8	Ks. Prałat Józef Rokoszyński .	61	26	Zawisza Ludwik .	87
9	Sieradz Antonina .	52	27	Wieczorkowski Tomasz .	64
10	Sałbut Jan .	55	28	Bahnas Wincenty .	35
11	Deperasińska Helena .	43	29	Pietrasik Marjanna z Wa- chowiczów .	37
12	Rzepecki Józef .	48	30	Gromska Józefa z Żu- chowskich .	80
13	Wlazłowski Antoni .	54	31	Kuźmińska Karolina ze Styczyńskich .	67
14	Marciniak Stanisław .	37	32	Grabowski Adam .	77
15	Zielenkiewicz Antoni .	82	33	Gorczycki Michał Jacenty .	71
16	Wasiłowska Domicella z Hegnerów .	59	34	Kuźmiński Aleksander .	74
17	Dąbrowski Wincenty-Sta- nisław .	64			
18	Skierczyńska Janina .	21		Requiéscat in pacel	

RUCH LUDNOŚCI

od dnia 1-go stycznia do dnia 1-go kwietnia 1932 r.

Urodzonych . . .	128	—	chłopców 65, dziewcząt 63.
Zmarłych . . .	51	—	mężczyzn, 26, kobiet 25.
Zaślubionych . . .	61.		
Komunji św. . .	45.518.		
Bierzmowanych . . .	78.		

WYKAZ PODATKU MIESZKANIOWEGO

do dnia 12-go listopada 1931 r. do dnia 1-go kwietnia 1932 r.

L. p.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.	L. p.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.
ul. Lubelska.				ul. Nowogrodzka.			
1	Jakóbowska Wiktoria .	12	—	31	Matuszczyk Józef .	8	—
2	Płachecka Celina .	10	—	32	Rosińska Janina .	24	—
3	Zieliński Wacław .	12	—	ul. Piłsudskiego.			
4	Boretti Alfons .	20	—	33	Ulatowska Natalja .	4	—
5	Dąbrowska Marja .	12	—	34	Skrzypcówna Irena .	8	—
6	Baryłkiewicz Anna .	6	—	35	Czarnecki Jan .	16	—
7	Chajęcka Michalina .	10	—	36	Niedźwiecka Marja .	8	—
8	Miller Henryk .	8	—	ul. 1-go Maja.			
9	Skorza Mateusz .	30	—	37	Kaczmarska Amelja .	20	—
10	Iwańska Franciszka .	5	—	38	Babicka Lucyna .	8	—
11	Gałęzowski Józef .	16	—	39	Prawda Józef .	4	—
12	Jadczak Stanisław .	4	—	40	Rybacki Jan .	12	—
13	Stępiński Zenon .	10	—	41	Micewicz Marja .	12	—
14	Bastrzycka .	5	—	42	Kamieńska i Stępnie- wiczowa .	20	—
15	Orłowska Janina .	6	—	43	Fołyn Juljanna .	4	—
16	Witkowska Helena .	4	—	44	Jaworski Stanisław .	10	—
17	Ferencowicz Wacław .	10	—	45	Buchowiecki Ksawery .	8	—
18	Westwalewicz Wacław .	5	—	46	Marciszewska Józefa .	4	—
19	Gołębiowska Marja .	8	—	47	Jaruzalska Lucja .	8	—
ul. Ogrodowa.				47	Badowska Marja .	16	—
20	Książek Stanisław .	16	—	49	Olszewska Julja .	4	—
21	Mieszkowska Ludwika .	8	—	50	Majewska Romualda .	4	—
22	Ziólkiewicz Marja .	20	—	51	Piotrowski Jan .	8	—
ul. Sienkiewicza.				52	Jankowska Stanisława .	4	—
23	Lutyńska Natalja .	16	—	53	Syrek Ignacy .	2	—
24	Drobiński Michał .	12	—	54	Gojzewska Anna .	4	—
25	Garczyński Zenon .	20	—	55	Mierzanowska Marja .	12	—
26	Kuczyński Adam .	8	—	56	Włodarska Gertruda .	4	—
27	Nawrot Walenty .	12	—	ul. Piaski.			
28	Marczewska Ludwika .	10	—	57	Jackowska Wanda .	8	—
ul. Trawna.				58	Kwiecińska Amelja .	4	—
29	Pierzchała Marjanna .	5	—				
30	Czaplińska Weronika .	4	—				

Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.	Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.
59	Jankowska Helena . . .	4	—		ul. Żelazna.		
60	Bautsch Witold. . .	4	—				
61	Ołowiak Tomasz . . .	4	—				
	ul. Dzierzkowska.						
62	Pietrzykowski Stanisł.	6	—		Młodzianów.		
63	Gantner Franciszek . .	6	—	89	Egejman Aleksander . .	4	—
64	Ziółek Sylwester . . .	1	—	90	Janiszewska Marja . .	12	—
65	Paciorkowska Marja . .	8	—				
66	Dobrzańska Apolonja .	12	—				
67	Pęczalska Zofja . . .	8	—				
68	Romanowicz Stanisł. .	4	—				
	ul. Foksalna.						
69	Jankowska Antonina . .	4	—	91	Mazur Franciszek . . .	4	—
70	Kwapisiewicz Marjan .	20	—	92	Swigoń Franciszek . . .	5	—
71	Kiraga Stanisław . . .	4	—	93	Sowa Marjanna.	5	—
72	Mazurkiewicz Józefa . .	10	—	94	Janiszewski Jan	4	—
	ul. Moniuszki.			95	Górzyńska Anna	4	—
73	Węgłęńska Zofja . . .	26	—		ul. Podjazdowa.		
74	Krzeczkowski Jan . . .	20	—	96	Lebiecka Zofja	8	—
75	Borowy Kazimierz . . .	8	—	95	Wrona Michał	4	—
76	Parniewska Marja . . .	12	—	98	Sadkowski Antoni . . .	8	—
	ul. Skaryszewska.			99	Paździór Bolesław . . .	5	—
77	Bielawska Eleonora . .	10	—		Plac 3-go Maja.		
78	Kapeliński Franciszek .	12	—	100	Staniszewski Karol . .	24	—
79	Janaszek Magdalena . .	8	—		ul. Traugutta.		
80	Sawicki Mieczysław . .	20	—	101	Florjańczyk Adam . .	12	—
81	Ejchler Apolonja . . .	4	—	102	Majewski Władysław . .	12	—
82	Pierzchała	8	—	103	Krasowska Bronisława .	4	—
83	Kowalska Marja	32	—	104	Krasuska Bronisława .	4	—
84	Wojciechowski Jan . . .	8	—	105	Leszczewski Stefan . .	8	—
85	Biernacka Natalja . . .	5	—		ul. Świeża.		
86	Imbs Marja	8	—	106	Rybkowska Teodozja . .	4	—
87	Sznajder Aleksandra . .	16	—		Dom Kolejowy.		
	ul. Gołębiowska.			107	Adamczyk Stefanja . . .	4	—
88	Egejman Feliks	4	—	108	Głuchowska Józefa . . .	5	—
				109	Adamczyk Stefanja . . .	4	—
					ul. Mickiewiczza.		
				110	Chojko Marja	8	—
				111	Kijewski	16	—
				112	Mrozowska Władysł. . .	12	—

Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.	Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.
	ul. Młynarska.				z Sadkowa		
113	Porczyńska Wanda . . .	4	—	115	Gradkowski Jan	22	—
	z Małęczyna Starego			116	Nowak Józefa	10	—
114	Sumik Stanisław	4	—	117	Wójcicki Antoni	26	—
					Razem	1110	—

WYKAZ OFIAR DOBROWOLNYCH

od dnia 12 listopada 1931 r. do dnia 1 kwietnia 1932 r.

Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.	Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.
1	Bezimiennie	5	—	22	Ziółek Sylwester	1	—
2	Piotrowska Helena za ś. p. Józefa Piotro- wskiego	120	—	23	Szymbarska	1	—
3	Bezimiennie	5	—	24	Adamczykówna Marja . .	2	—
4	Fryczowa Leontyna . . .	1	—	25	Adamczykówna Zofja . .	2	—
5	Bezimiennie	5	—	26	Adamczykowie	2	—
6	Budkiewiczowa Anna . .	6	—	27	Pracownicy fizyczni P. W. Broni za paź- dziernik 1931 r.	187	85
7	Majewska Józefa	10	—	28	Bezimiennie	10	—
8	Bezimiennie	5	—	29	Piotrowski Józef	20	—
9	Ogórkowska Krysia . . .	2	—	30	Kamiński Jan	20	—
10	Trybuła Józefa	10	—	31	Matuszczak Władysł. . .	5	—
11	Bezimiennie	5	—	32	Pracownicy umysłowi P. W. Broni za gru- dzień 1931 r.	187	04
12	Janiszewski Jan	2	—	33	Pracownicy fizyczni P. W. Broni za listo- pad 1931 r.	188	99
13	Malinowska Władysł. . .	2	—	34	Pracownicy umysłowi P. W. Broni za sty- czeń 1932 r.	186	08
14	Bezimiennie	5	—	35	Komitet Opieki Przed- szkola Kolejowego . . .	20	—
15	Twarowska Franciszka . .	5	—				
16	Czapłanka	1	—				
17	Bezimiennie	1	—				
18	Zielińska	1	—				
19	Bezimiennie	2	50				
20	Bezimiennie	5	—				
21	Rosińska Janina	3	50				

Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.	Lp.	NAZWISKO i IMIĘ	Zł.	gr.
36	Pracownicy fizyczni P. W. Broni za gru- dzień 1931 r.	188	50	42	Bilek Wiktorja	3	—
37	Pracownicy umysłowi P. W. Broni za luty 1932 r.	185	58	43	Pracownicy fizyczni P. W. Broni za sty- czeń 1932 r.	179	75
38	Marciniak Józefa . . .	10	—	44	Pracownicy umysłowi P. W. Broni	180	98
39	Sznuro Henrykowie . .	10	—	45	Nakonieczny Wiktor . .	10	—
40	Lemieszewska Marja . .	2	—	46	Wiśniewski Józef . . .	13	—
41	Misiak Bronisław	20	—	47	Miechowska Romana . .	5	—
					Razem	1841	77

OFIARY:

1) na Kongres Eucharystyczny:

Stan. Zych 1 zł., Stanisław Ojrowski 25 zł., Marcin Pietraszewski 25 zł., Adolf Rucki 5 zł., Jadwiga Skoblówna 10 zł., Rękorajska Helena 5 zł., Boczek Emilja 5 zł., Kozłowska Wiktorja zł. 10.70, Dąbrowska Marja 5 zł., Chojko Marja 5 zł., Arczewska Zofja 5 zł., Gołębiowska Józefa 2 zł., Rajkowski Ludwik 20 zł. znalezione 1 zł., Nowak Agnieszka 2 zł., Badowska Marja 20 zł., Sadowski 2 zł., Medyńska Bronisława 5 zł., Proszkowski Fr. 5 zł., Arczewska Zofja 5 zł., Błońska Henryka 2 zł., Nowakowska Aurelja 1 zł., Kosińska Leokadja zł. 8.80, Boretti Alfons 20 zł., bezimiennie 5 zł., Antonina P. 5 zł., Mysłakowska Agn. 2 zł., Gołębiowska Józefa 2 zł., Wieczerzyńska Zofja 100 zł., Chołomska Bronisława 5 zł., bezimiennie 5 zł., Grelowa Zofja 5 zł., wieś Mazowszany zł. 30.70, wieś Huta Mazowszańska 47 zł., Zielińska Józefa 5 zł., Dobrzycki Witold 10 zł., dr. Oleszczukowa 5 zł., bezimiennie 5 zł., Sadowski Józef 5 zł., bezimiennie 1 zł., Wierzbicka Romualda 5 zł., bezimiennie 5 zł., Mysłak

kowska Agn. 2 zł., bezimiennie 5 zł., Sitkowska 20 zł., Chrościcka Franciszka 3 zł., Bąkowska zł. 2.50, Ekier-towa Marja 20 zł., Kaleńska 5 zł. Z. Wyrzykowska 10 zł.

2) na ołtarz św. Józefa:

Janikówna Marja 60 zł.

3) Inne ofiary:

1. Wisłocka Jadwiga — 1 komża.
2. Abramowiczowa Marja — 11 kołnierzyków do stuł i 1 szlak do alby.
3. Błońska Henryka — 1 alba.
4. Sodalicja Marjańska Pań — 1 bursa do chorych, 17 mtr. płótna na alby, 20 kłębków na szlak do alby, 1 tuwalnia.
5. Bezimiennie — 6 humerałów, 1 ornat biały, 2 serwetki do tabernakulum.
6. Kosińska Leokadja — 2 lichtarze.
7. Dąbrowska J. — 1 szlak malowany do kapy.
8. Zabięto Jan — 1 żyrandol brązowy, złożony do kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej.
9. Bractwo M. B. Częst. — zmontowanie i przewody elektr. do żyrandola, 20 kratak, konfesjonałów.
10. Woźniak Jan — klęcznik do zakrystji.
11. Stanisław i Jerzy Kozłowscy pomagali przy urządzeniu Bożego Grobu.

Program Kongresu (projekt).

Niedziela, 26 czerwca:

godz. 18 — powitanie J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza i otwarcie Wystawy kościelnej, wieczorem dla młodzieży widowisko religijne Calderona „Tajemnice Mszy św.”.

Poniedziałek, 27 czerwca:

- godz. 13 — powitanie J. E. Ks. Ks. Biskupów i Dostożników, defilada młodzieży, zwiedzanie wystawy.
 godz. 16 — nabożeństwo na otwarcie Kongresu w kościele Marjackim;
 godz. 17 — otwarcie Kongresu w hali kongresowej i zebranie plenarne;
 godz. 20 — Koncert religijny z prelekcją, chór kongresowy z orkiestrą symfoniczną i organami.

Wtorek, 28 czerwca:

- godz. 5 — 9 nabożeństwa we wszystkich kościołach z kazaniami;
 godz. 10—13 posiedzenia i narady sekcyjne w różnych salach;
 godz. 16 — zebranie plenarne i uchwalenie rezolucyj;
 godz. 19^{1/2} — Calderona „Tajemnice Mszy św.”.
 godz. 19 — nabożeństwa marjańskie;
 godz. 21 — nabożeństwa do Serca Jezusowego z kazaniem w kościele św. Jana i Marjackim, potem ADORACJA NOCNA w obu kościołach.

Środa, 29 czerwca:

- godz. 6 — prymarje z naukami we wszystkich kościołach;
 godz. 9 — pontyfikalna Msza św. w kościele Marjackim;
 godz. 10 — uroczysta procesja teoforyczna ulicami: Marjacką, Wysoką, Lubelską, Warszawską na Plac Jagielloński. W czasie procesji śpiewane będą: „Twoja cześć chwała”, „Pójdźmy błogosławić Pana”. „U drzwi Twoich”, „Jezusa ukrytego”.
 godz. 12 — Msza św. pontyfikalna z kazaniem, na zakończenie Kongresu.
 godz. 16 — Calderon „Tajemnice Mszy św.”.

PROGRAM NABOŻEŃSTW NA KONGRESIE:**Poniedziałek, 27 czerwca:**

- godz. 16 — Kościół Marjacki: Nabożeństwo na otwarcie Kongresu: a) Veni Creator, b) Litanja, c) Kazanie, d) Święty Boże-Tantum ergo i Błogosławieństwo Najśw. Sakramentem.

Wtorek 28 czerwca:

- godz. 5^{1/2} rano Kościół Marjacki: Nabożeństwo dla Służby domowej;
 godz. 6 — Kaplica przy ulicy Świeżej; Nabożeństwo dla Zakonów;
 godz. 7 — Kościół Serca Jezusowego na Glinicach: Nabożeństwo dla Straży Honorowej Serca Jezus;
 godz. 7 — Kościół Garnizonowy: Nabożeństwo dla Stow. Charytatywnych;
 godz. 8 — Kościół św. Trójcy: Nabożeństwo dla organizacyj Rzemieśln. Robotn. i bezrobotn.;
 godz. 8 — Kościół Marjacki: Nabożeństwo dla Kółek Różańcowych;
 godz. 8 — Kościół Garnizonowy: Nabożeństwo dla Inteligencji;
 godz. 8 — Hala Kongresowa: (przy ul. Żelaznej № 6) Nabożeństwo dla Młodzieży Szkolnej;
 godz. 8 — Kościół po-Bernardyński: Nabożeństwo dla Braci i Sióstr III Zakonu;
 godz. 8 — Kaplica dla Więźniów: (ul. Malczewskiego) Nabożeństwo dla więźniów;
 godz. 8 — Kościół św. Jana: Nabożeństwo dla Stow. Misyjnych;
 godz. 9 — Plac przed kościołem garnizonowym: Nabożeństwo dla Młodzieży Polskiej S. M. P.;

godz. 11¹/₂ — Kościół Marjacki: Nabożeństwo dla niebiorących udziału w posiedzeniach;

godz. 19 — We wszystkich kościołach: Nabożeństwo ku czci Najśw. Marji Panny;

godz. 21 — Kościół Marjacki i św. Jana: Nabożeństwo ku czci Najśw. Serca Jezusowego, potem przez całą noc Adoracja nocna w obu kościołach;

godz. 24 (od północy) — Kościół Marjacki i św. Jana: Ciche Msze św. i rozdawanie Komunii św.

Środa, 29 czerwca:

godz. 6 — we wszystkich kościołach: Msze św. śpiewane;

godz. 9 — Kościół Marjacki: Celebra Pontyfikalna. Msza św. z Wystawieniem N. S., Chór Kongresowy;

godz. 10 — Procesja Eucharystyczna z kościoła Marjackiego na Plac Jagielloński;

godz. 12 — Na Placu Jagiellońskim: Suma Pontyfikalna z kazaniem, na zakończenie Kongresu.

Sekcje:

- 1) młodzieży szkolnej,
- 2) krucjaty eucharystycznej,
- 3) młodzieży pozaszkolnej,
- 4) misyjna,
- 5) stowarzyszeń chrześcijańskich,
- 6) mężów katolickich,
- 7) kobiet katolickich,
- 8) tercjarska,
- 9) inteligencji.
- 10) kapłańska.

Sekcje będą obradować 28.VI we wtorek od godz. 10 — 13 w kilku salach.

Przygotowania do Kongresu postępują wciąż naprzód dzięki zrozumieniu, jakie okazują dla Kongresu katolicy miasta Radomia. Do pracy garną się coraz liczniejsze jednostki.

Po zorganizowaniu chóru Kongresowego, przyszła kolej na **orkiestrę symfoniczną**, utworzoną z przeszło 50 osób dzięki pomocy p. dyr. Dom. Kozłowskiego i p. Anatoljusza Więckowskiego z 72 pułku. Takiej orkiestry jeszcze w Radomiu nie było — aż serce rośnie. Kongres łączy wszystkich do wspólnej, celowej, ideowej pracy. Organy zobowiązała się wstawić do użytku Kongresu firma warszawska, Zygmunt Kamiński. Wobec tego połączenie chóru, orkiestry i organu może dać na Kongresie rzeczy potężne i niecodzienne. Obecnie rozpoczęły się już wspólne próby orkiestry i chórów, przygotowanych dużym wysiłkiem pracy przez pp. dyrygentów: inż. Egiejmana, Mrocza, Dalewskiego i Wrocławskiego.

Komisja budowlana przystępuje w tych dniach do budowy hali kongresowej przy ul. Żelaznej według planu inż. arch. Prokulskiego pod energicznym przewodnictwem architekta miejskiego inż. Tad. Soczyńskiego, Rozmiary hali będą zależeć od tego, ile pieniędzy wpłynie na ten cel. Przy słabym poparciu wybuduje Komisja tylko część hali, reszta widzów i słuchaczy będzie zmuszona stać pod gołym niebem. Ofiary przyjmuje w Banku Spółek Zarobkowych, plac 3 maja 1 p. Niemirko lub kancelarja parafjalna za pokwitowaniem. Marjackie Stow. Młodzieży Katolickiej złożyło już na ten cel przez swój Patronat sumę 4000 zł. Stowarzyszenia ze wsi obiecały pomoc przy zwózce materiałów.

Komisja finansowa, prezes p. dyr. Lessel, zbiera gorliwie na całym terenie diecezji ofiary na Kongres. Pomimo bardzo ciężkich warunków ofiary wpływają.

Początek i przykład dały stowarzyszenia pracowników Wytwórni w Skarżysku. Dalsze ofiary będą zależały od propagandy i uświadomienia, że Kongres eucharystyczny jest nie tylko krótkotrwałą manifestacją w jednym mieście, lecz czynem wspólnym, zbiorowym całej diecezji ku podniesieniu w całej diecezji eucharystycznego zainteresowania i zrozumienia, że z racji Kongresu powinna podnieść się w każdym zakątku diecezji atmosfera duchowa i powinno wszędzie nastąpić zbliżenie większe do Eucharystji, do zapomnianego Boga, żyjącego wśród nas.

Komisja dekoracyjna, prosi mieszkańców Radomia, by już teraz pomyśleli o ozdobieniu na koniec czerwca swoich balkonów kwiatami, a domów flagami i chorągiewkami zarówno państwowymi jak i kościelnymi, papieskimi (biało-złote). Oczywiście będzie trzeba pomóc i w dekoracji kościołów i ulic, oraz placu Jagiellońskiego według wskazówek Komisji. Na czele Komisji stoi p. prezes Mickiewicz.

Komisja mieszkaniowa, pod przewodnictwem ppłk. Jazdyńskiego prosi o zgłaszanie wolnych mieszkań i łóżek dla przyjezdnych do biura mieszkaniowego ul. Traugutta 57 telefon 30-30.

Komisja nabożeństw, przewodniczący ks. prefekt Kiersztajn, opracowała plan nabożeństw, wydrukowany na innym miejscu. Obecnie zbiera potrzebne dla kilkuset księży rzeczy do odprawiania Mszy św., słuchania spowiedzi, rozdzielania Komunii św. dla blisko 200 tysięcy osób, zapewnia sobie ministrantów i pomoc przy nabożeństwach, zaprasza z nabożeństwami Księża Biskupów, układa ceremoniał poszczególnych nabożeństw i uroczystości.

Komisja prasowa, pod przewodnictwem ks. d-ra Grelewskiego drukuje obecnie broszurkę na Kongres z pieśniami, jakie będą śpiewane w czasie uroczystej procesji.

Książeczki te zostaną rozesłane wkrótce po całej diecezji

Od połowy marca czynne jest biuro Kongresu eucharystycznego. Biuro prowadzi p. Stan Książek, przy ul. Focha 2. I p. telefon 34-50.

W kilku klasztorach, jak w Imbramowicach, u św. Katarzyny, w Krakowie, we Lwowie i w Warszawie a nawet w Rzymie odbywa się **krucjata** modlitw na intencję Kongresu eucharystycznego w Radomiu.

Te modlitwy dusz pobożnych, oddanych Bogu, życzliwość wielka katolików w Radomiu, poparcie całej diecezji, błogosławieństwo obu naszych Pasterzy sprawią, że za dwa miesiące doczekamy się w Radomiu prawdziwie królewskiego Kongresu, godnego Utajonego w Eucharystji Boga.

Ks. Dom. Ścisaka.

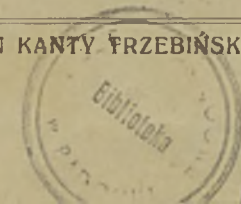
MODLITWA

na intencję Kongresu eucharystycznego polecona przez J. E. Ks. Biskupa Pasterza diecezji.

Panie Jezu Chryste, który skarby miłości Twej względem ludzi otwierając, Sakrament Najświętszej Eucharystji ustanowiłeś, daj nam, błagamy, byśmy ukochane Twe serce miłować i tak wielkiego Sakramentu godnie używać mogli. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

300 dni odpustu każdorazowo za wszelką modlitwę, jałmużnę i pomoc, wyświadczoną na rzecz Kongresu.

(Pius XI z 7 marca 1924) „Kronika”, marzec 1932. str. 80.

THE HISTORY OF

the city of London, from its first
settlement to the present time. The
first part of the history is divided
into three periods, the first of which
is the period of the Roman
conquest, the second of the
Saxons, and the third of the
Normans. The second part of the
history is divided into three
periods, the first of which is the
period of the Plantagenets, the
second of the Yorkists, and the
third of the Tudors. The third
part of the history is divided into
three periods, the first of which
is the period of the Stuarts, the
second of the Hanoverians, and the
third of the present reign.

THE HISTORY OF

the city of London, from its first
settlement to the present time. The
first part of the history is divided
into three periods, the first of which
is the period of the Roman
conquest, the second of the
Saxons, and the third of the
Normans. The second part of the
history is divided into three
periods, the first of which is the
period of the Plantagenets, the
second of the Yorkists, and the
third of the Tudors. The third
part of the history is divided into
three periods, the first of which
is the period of the Stuarts, the
second of the Hanoverians, and the
third of the present reign.